

Питалъ генерала, да продължава ли да върши това — генералътъ му казалъ да зарѣже.

На 5 ч. пристигна князътъ. Ein wahrer Triumphzug [сж-щинско триумфално шествие]. Отъ границата на Кюстендилския окръгъ, на Струма задъ Перникъ, многохиляденъ свѣтъ. Прекрасно време. Въ срѣда на пладне заминали отъ Радомиръ, вечерята били въ Кюстендилъ, въ четвъртъкъ на пладне заминали за Дупница, въ петъкъ на пладне за Самоковъ, днесъ на пладне отъ тамъ за София. Съ стотици селски чорбаджии на коне сж вървѣли съ княза отъ мѣсто на мѣсто. Въ Радомиръ околийски началникъ е Дим. попъ Георгиевъ, македонецъ, чудесенъ човѣкъ — поборникъ. Предъ Кюстендилъ чакали на коне около 20 македонски хайдушки войводи, дѣдо Илия съ бѣла фуражка, останалитѣ въ български — руско-турски смѣсени униформи и въоръжени. Огромна тълпа въ Кюстендилъ, съ хиляди. Македонцитѣ и пограничното население сж схванали работата както трѣбва. Тукъ нѣма почва за софийския псевдолиберализъмъ. Хитрово говорилъ два пжти, на руски къмъ офицеритѣ (при „завтрака“), поздравлява ги и имъ обръща вниманието, че тѣ сж призовани да довършатъ заветната идея на покойния царъ, който освободилъ България и поставилъ тукъ княза. Втори пжтъ говорилъ на македоно-български (огроменъ ентусиазъмъ) за волята на руския императоръ, да поддържатъ този князь, който е внукъ на покойния Царъ Освободителъ и братовчедъ на сегашния царъ; че Русия е проливала кръвъ за освобождението на тази страна и че не може да я изостави. Въ Дупница сжщото казалъ на Грънчарова и на депутацията. „Chef de brigands“ на всѣкъде го поздравлявали като стари познати. При вечерята въ Кюстендилъ князътъ трѣбвало три пжти да излѣзе, говорилъ български отъ балкона (на кжщата на Георги Диновъ). На другия день надошли много селски депутации, князътъ се разговарялъ съ тѣхъ по български. Казвали му: „че те обичаме, ти си нашъ князь, ти си веченъ: министри ке се променаватъ ката година, а ти оставашъ; ние искаме княжески судъ; що ти заповедашъ, свето ни е, ами да не го преправя полицията“. Стоиловъ имъ говорилъ за изборитѣ; това, каже, добре, „ами другого ни избираме, а други ке излезе изъ кутията“. Префектътъ Кутинчевъ играеше, каже, смѣшна роля, въртѣлъ стола насамъ натамъ, всички му се смѣли; оплаквалъ се отъ първата комисия за чифлицитѣ; не останала, каже, дълго време тукъ, не ходила по селата. Турци и българи се оплаквали отъ Цанкова. Той тукъ се държалъ като тиранинъ, заповѣдвалъ на сжда: това така направете, иначе ще бждете уволнени. Шулевъ (сега частно лице) билъ, каже, много уменъ човѣкъ. Le corps enseignant [преподавателското тѣло] се радвало, че азъ съмъ застаналъ на чело на просвѣтата; говорили съ Стоилова, оплакали му